

+

Lov og Evangelium

NR. 1

JANUAR 2014

50. ÅRGANG

«Hønschauk» av Kjetil Havn

«Og da han sådde, falt noe ved veien, og fuglene
kom og åt det opp.» Mat 13:4

Oppbyggelig blad på evangelisk, luthersk grunn

BLADET LOV OG EVANGELIUM

utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon.
Bladet er gratis og kommer med 10 nummer i året.
Frivillige gaver kan sendes kasserer i NLL.

Ansvarlig for bladet: Redaktør Ingar Gangås
Redaksjonsråd: Per Bergene Holm,
Dag Rune Lid og Ragnar Opstad
Layout: Kristian Gangaas

Abonnement, oppsigelse og adresseforandring
sendes ekspedisjonen v/Magne Ekanger,
Rolfesnesvegen 892, 5420 Rubbestadneset
Tlf. 53 42 92 14 / 412 45 598
E-post: magne.ekanger@haugnett.no

NORSK LUTHERSK LEKMANNSMISJON

ble grunnlagt i 1963 av venner av den luthersk-
rosenianske forkynnelse, og ønsker å forkynne Guds ord
i skrift og tale både i Norge og ute på misjonsmarken.
NLL støtter den lutherske kirken i Moldova og luthersk
litteraturarbeid i Bolivia og Peru.

Formann: Reidar Heian, Daleneveien 175,
3158 Andebu. Tlf. 33 44 14 19 / 414 95 526
E-post: reidunar_heia@hotmail.com

Sekretær: Ingar Gangås, Følstadvegen 135,
7690 Mosvik. Tlf. 74 06 46 50 / 901 51 234
E-post: ingar.gangas@live.no

Kasserer: Kari Mangelrød, Fossnesveien 13 B,
3160 Stokke. Tlf. 33 11 24 05 / 915 58 562
E-post: bibelskolen@nll.no

Bankgiro: 3000 22 26193
Dansk bankgiro: (4665) 10639360
Svensk postgiro: 178 84 80-0

BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES

ble grunnlagt i 1992, og eies og drives av NLL. Skolen
har både halvårig og ettårig kurs.

Skolen ønsker å formidle tillit til Guds ord og spørre
etter de gamle stier (Jer 6:16), samt fremme arven fra
lekmannsbevegelsen og våre lutherske lærefedre.

Adr.: Fossnesveien 13 B, 3160 Stokke
Tlf. 33 33 89 00 – Fax 33 36 56 65
E-post: bibelskolen@nll.no

Bankgiro: 3000 22 26193

Rektor: Per Bergene Holm, Holmveien 20,
3282 Kvelde. Tlf. 33 11 26 96 / 995 09 060
E-post: pbholm@online.no

INTERNETT: www.nll.no

Såmannen

Lignelsen om såmannen forteller oss at ikke alt såkornet falt i god jord. Noe falt ved veien, og fuglene kom og åt det opp. Noe falt på steingrunn, der det ble avsvidd og visnet, og noe falt blant torner som kvalte det.

Sjelefienden er alltid til stede der ordet om Jesus forkynnes. Han er som fuglene som kommer og spiser kornet, for han vil hindre at det spirer og bærer frukt. Slik røver han det som er sådd i hjertet. Eller han prøver å gjøre våre hjerter harde. Det gjør han ved å narre oss til å fylle oss med det som denne verden byr på, og gjøre oss til Mammons treller eller slaver under travelheten. Lykkes han ikke med det, kommer han gjennom trengsel og forfølgelse for å skremme oss bort fra Ordet. Så gjør han oss bekymret og motløse, i håp om at vi skal oppgi alt som har med kristendom å gjøre.

Først vil han hindre Ordet i å slå rot til frelse. Mislykkes han, arbeider han utrettelig på å hindre veksten, ved å utarme, plage eller skremme oss bort.

Men det var noe som falt i god jord: «de som hører ordet og tar imot det og bærer frukt, noen tretti fold, noen seksti fold, noen hundre fold» (Mar 4:20).

«Se derfor til hvordan dere hører!», sier Jesus. *Han* er livets Ord – som måtte legges i jorden for å dø, for at du skulle leve *ved ham*.

Hør! Og innrett ditt liv etter *dette* Ordet! Da sørger han for vekst, og skaper også nød for de ufrelste.

Ingar Gangås

De venter

Av Asbjørn Aavik

Husker at jeg som barn så et bilde. Hedninger sto ved stranden mellom palmer. De stod der og speidet ut over havet – speidet og ventet – ventet på evangeliet.

Det er ikke slik hedningene venter. Det er misjonsromantikk. Hedningene går sin vei som fedrene har gått før dem. I slit og møye, i fest og sorg. De vandrer til templene og tilbake til sin jord, til maten og til sin grav.

De venter ingen over havene. Derfor speider de ikke.

Men nettopp dette er kallet. Nettopp her er misjonæren ventet – fordi de ikke venter. Misjonæren – evangeliet – må vekke også denne ventingen.

Da Paulus kom til Makedonia, fant han ikke igjen den mannen som stod hos ham i nattens syn og bad:

– Kom over til Makedonia og hjelp oss! Han stod ikke på brygga og ønsket Paulus og medarbeideren hans velkommen, for så å ta dem med til et koselig

hjem, til mat og seng og litt kvile etter reisen.

I stedet gikk fengselsdørene opp for ham. Helt inne i det innerste, mørke fangerommet ble han satt. Og for å være sikker på at han ikke skulle flykte, ble føttene skrudd fast i en stokk.

Men nettopp dette var kallet – og ropet...

Det ropte fra de kalde fengselsvegger og hvert slag over misjonærens nakne rygg ropte:

– Hjelp oss! I hvert spark og hånsord ropte det dypt i Paulus' sjel og sinn:

– Hjelp oss! Og de to sendebud viste der de lå i mørket i svære smerter:

– Nettopp dette er mannen i nattens syn. Det er disse som venter på oss – nettopp disse som hudstryker, slår og sparker oss. Derfor kunne de synge Gud lovsanger, prise ham i nattens mørke i et fengsel.

Hedningenes nød er dette at han ingen nød kjenner. At han ikke roper,

Innhold, januar 2014

Såmannen. Av Ingar Gangås	side 2
De venter. Av Asbjørn Aavik	side 3
Fiendens list. Av Mia Hallesby	side 4
Misjonsnytt. Av Ingar Gangås	side 5
Våre lamper slokner (3). Av J. F. Løvgren	side 7
Arrangement 2014.	side 11
Født av Gud. Av Sven Foldøen	side 13
Nikodemus – og den nye fødsel. Av Ragnar Opstad	side 15
Nytt fra Bibelskolen. Av Per Bergene Holm	side 18
Se hen til det... Sang av Axel Remme	side 20

er nettopp ropet. Se, dette er misjonærens kall. Dit drages han.

Da Stillehavssøyeas apostel, John Williams, falt for kannibalenes klubber på øya Erromanga i 1839, skulle man tro at ingen misjonær mer ville sette sin fot på denne øya. Men de kom og falt – og nye kom. Her var ingen utstrakte hender til velkommen. Bare løftede køller... men nettopp dette var kallet – ropet. Disse løftede køller, disse dødsslag ropte:

– Hjelp oss! Til slutt seiret misjonærenes mot og kjærlighet.

Sommeren 1932 var vi på Kuling – Chinas store feriefjell. På en del møter for misjonærer talte også en kristen kinesisk professor, dr. Wei. Han fortalte at mens han var i Amerika, fikk han en

dag besøk av en del unge misjonærer som skulle reise ut for første gang.

– Er vi velkomne til China? spurte de.

– Nei, svarte dr. Wei.

De unge misjonærer så forferdet på ham, og Wei legger til:

– Dere er ikke velkomne, men China trenger dere!

Fire år tidligere hadde professor Wei sagt det samme til en gruppe av oss unge misjonærer som nettopp var gått i land i Shanghai for første gang. Og det kom som et sjokk på meg.

Men dr. Wei hadde rett – mer enn rett. Nettopp dette er hedningenes verden – den ikke-kristne del av jorden.

*Fra boken «De venter»,
Gry forlag 1963*

Fiendens list

Av Mia Hallesby

Det fortelles fra oldtiden hvordan grekerne med list inntok byen Troja i Lille-Asia.

Lenge hadde de beleiret byen, men uten hell. Til slutt så det ut som de helt oppgav sine planer. Fra et utkikstårn midt i byen kunne nemlig innbyggerne se hvordan fienden like etter dro bort. Til slutt var det ingen igjen.

Det eneste fienden etterlot seg var et uhyre av en trehest. Folkene i byen ble nysgjerrige og undret seg på hva det var for noe. Da det ikke lenger var noen fare på ferde, gikk de ut for å se nærmere på hesten. De moret seg over den og besluttet å få

den inn i byen. Det ble gjort en stor åpning i muren, og under musikk og dans ble hesten flyttet inn. Men det kom de bittert til å angre.

I nattens stillhet, mens alle i byen lå i dyp søvn, ble en hemmelig dør i dette uhyre åpnet, og ut kom mange væpnede krigere. De åpnet byens porter, og inn strømmet fienden, som hadde holdt seg skjult i nærheten. Ved denne list falt byen og kom i grekernes hender.

Den onde bruker knep og list for å innta vårt hjerte. Mange ting ser i første øyeblikk uskyldig ut. Men Bibelen lærer oss at vi nøye skal prøve hva som er rett og sant. Vær på vakt!

*Fra «300 fortellinger»
Indremisjonsforlaget 1946*

Misjonsnytt

Av Ingar Gangås

«Så la oss derfor, da vi har en så stor sky av vitner omkring oss, legge av alt som tynger, og synden som henger så fast ved oss, og løpe med tålmodighet i den kamp vi har foran oss, med blikket festet på Jesus, han som er troens opphavsmann og fullender. For å oppnå den glede som ventet ham, led han tålmodig korset, uten å akte vanæren, og har nå satt seg på høyre side av Guds trone. Ja, gi akt på ham som utholdt en slik motstand fra syndere, for at dere ikke skal gå trett i deres sjeler og bli motløse.»

Heb 12:1-3

Evangelist Damián Heredia hilste oss med disse versene til avskjed da vi reiste fra Arequipa, Peru, i desember. Medarbeiderflokket i Lekmannsmisjonens tidligere samarbeidskirke var samlet for å ta avskjed med Marit og meg, og for å hilse til misjonsfolket hjemme i Norge. Det var godt å høre vitnesbyrdene og kjenne samfunnet. Samtidig var det smertefullt å høre om åpne dører, der mangel på midler hindret dem i å gå inn og forkynne evangeliet. Flere av evangelist-

ene minnet oss om at tiden heretter er kort, og at det gjelder å så ut Ordet med troskap – inntil Jesus kommer.

Marit var med på et kvinnemøte sammen med konene til evangelistene og noen andre innbudte, der hun fikk høre om familiemedlemmer, foreldre og søsken, som hadde tatt imot Jesus, noen av dem kort tid før de døde. Å merke den brann de hadde etter å nå sine egne, sammen med nøden for ufrelste naboer og de unådde, var kanskje det mest gripende på hele turen.

De har sjelden besøk av forkynner utenfra, og de hadde spurt meg om å ha undervisning med evangelistene og lederne på formiddagene den ene uka. Emnet var «Hylden og hjorden». Det er den gode hyrde som utvelger, danner og former sine medarbeidere, og det

Forsamlingen i Alto Selva Alegre, Arequipa.

er hans ord som er drivkraften og plogspissen i arbeidet. Med eksempler fra Bibelen, på medarbeidere som ble kalt og drevet ut etter å ha stått i «Guds fortrolige råd», ble de oppmuntret til å være tro mot Guds kall, og til å tenke at alt er *hans* arbeid. Da blir det stort å være en tjener for Høstens Herre.

Den neste uka var jeg bedt om å tale til hele forsamlingen. Vi var samlet i sentrumskirken, der det var åpne kveldsmøter. Emnet var «Det kristne livet». I to leksjoner hver kveld, med en kaffepause i mellom, ble følgende emner tatt fram: «Gjenfødselen», «Den store innbydelsen», «Den falske og den sanne tro», «Når troen prøves», «Frelsesvisshet» og «Helliggjørelsen». På søndagene ble jeg invitert til å tale i de tre hovedforsamlingene.

Besøket, som ble av en måneds varighet, kom i stand etter ønske fra den nasjonale kirken og Evangelisk Luthersk Misjonslag (ELM), som nå har samarbeidsavtale med dem. Jon Espeland, som er deres representant,

var innom på kort besøk i Arequipa mens vi var der. Sammen med lederne og evangelistene, fikk vi en god samtale om behovene framover. De nasjonale uttrykte skuffelse over at Lekmannsmisjonen (NLL) mistet muligheten for videre samarbeid med dem da ELM og Jon Espeland gikk ut og overtok ansvaret fra 2005, men var glade for at de nå kunne ha besøk fra oss. Vi fra vår side er takknemlige for denne muligheten til å besøke våre venner i Peru.

NLL har i noen tid sett det som sitt kall å være med og spre god luthersk litteratur i de forskjellige lutherske kirkene, både i Bolivia og Peru, og et av målene for turen denne gang var å starte prosessen med å søke myndighetenes godkjennelse for egen forlagsdrift. Vi vet at det skrevne ord alltid har hatt stor betydning. Så vil tiden vise om vi kan make å ta ansvar for andre oppgaver – i tillegg til å støtte den lutherske kirken i Moldova. Det er ingen tvil om at behovene er store, både

for mer undervisning, og for hjelp til å nå dem som lite eller ingen ting har hørt.

«Men den som holder ut til enden, han skal bli frelst! Og dette evangeliet om riket skal bli forkynt over hele jorden til et vitnesbyrd for alle folkeslag, og så skal enden komme» (Mat 24:13-14).

L&E

Evangelist Damían Heredia

Våre lamper slokner (3)

Av J. F. Løvgren

Båtbygger Ansgar Lyngeid var blitt sunget ned da han vitnet om Jesus som sto utenfor hjertedørene og banket.

Red.

5.

Båtskuret var snart fullt av opplagte båter. Folk mente det var best å få dem i hus før høststormene satte inn for alvor. Nå sto de der i rad og rekke med gangplass imellom. Mindre båter sto på oppbygningene ved skurets sidevegger. En del store sto på golvet.

– Skulle vi ta en tørn igjen, karer? sa Lyngeid da han kom tilbake.

Gjennom den åpne døren langt der nede kunne Lyngeid se de flytende holmene ute i fjorden som lå blank og blåsvart. Den dalende dag holdt på å viske dem ut.

Men opp av vannet utenfor døren seg slipptrallen langsomt og sikkert. Det sto en rusk av en motorbåt på den.

Det var denne båten karene slet på.
– Hold an igjen!

Smatringen holdt opp.

Mennene ruslet og la vekk verktøy, og ryddet litt ellers. Sevrin kom tilbake og hjalp dem. Den ene etter den andre stakk kaffeflaska i baklommen, brummet god natt og gikk.

Lyngeid sto igjen i det store skuret. Det var nesten mørkt utenfor, kunne han

se. En svak skimt av lysning var ennå igjen i vinduene på vestsiden. Det enslige lyset over vinsjen nådde ikke langt.

Lyngeid kom tilbake fra drømmenes land ved et lite knett, et fjernt knett som av en knekkende flis. Han så seg om og syntes plutselig det var lite hyggelig i det store tomme skuret med alle de undrende skyggene.

Han slokte lyset og gikk.

Båtskuret lå opp til selve verkstedet som sto på høyere grunn. En bred løpegang førte fra skuret opp til det. Opp den gikk han. Han åpnet døren. Også der inne brente et enslig lys som gjorde maskinene så vidt synlige. Planhøvlen, tykkelseshøvlen, sirkelsaga og båndsaaga var plassert i den ene siden av det store rommet. Den andre halvparten var byggeplass.

I dunkelheten ved båndsaaga sto en mann.

Først stanset Lyngeid skremt, men så sa han rolig:

– Men har du ikke gått ennå, Sevrin? Det var vel deg som skremte meg for litt siden.

Sevrin kom lenger fram i lyset. Et unnselig smil hang i munnvikene hans da han sa:

– Ble du redd? Jeg kom til å trå på en pinne. Sevrin var bare unge gutten, men var likevel dus med arbeidsgiveren som skikken var. Respekten led ikke ved det.
– Hvorfor er du ikke gått hjem? spurte

Lyngeid. Han så forskende på ham.

Gutten vendte ansiktet vekk fra lyset og drøyde litt med svaret. Så kom det nølende:

– Det var det der med døren.

– Lukket du den ikke da? spurte han.

Nå var det Sevrins tur til å se forundret opp. Så kom det igjen, det halve smilet, som straks ble borte.

– Nei, jeg mente ikke døren nede i bua.

Det var det du nevnte søndag, som – –

En stråle av glede fór over Lyngheids drømmende trekk.

– Ja, vel, Sevrin.

– Jeg er redd *han* står utenfor, sa Sevrin stille. Han satte et par blanke øyne på basen.

– Banker han på?

– Ja, det har han gjort lenge.

– Så får du slippe ham inn.

– Ja, det var just det. Jeg vet ikke hvordan jeg skal gjøre det.

Gutten så helt fortapt ut.

Lyngeid satte seg på enden av en bukk som sto midt på golvet. Sevrin ség ned på den andre. Ordene falt rolige og dempet mellom dem. De var som i en kirke hvor maskiner og verk-tøy var menigheten. Drivreimene sto stramme og stille mellom reimskivene. På veggen mellom vinduene blinket en og annen stikksag i det svake lyset. Sjablonger og modeller hang og lå på bjelkene under taket. Materialavfallet lå i en haug i det ene hjørnet.

– Det er en grei måte å åpne en dør på, Sevrin.

– Hvordan da?

– Det er å si: Kom inn!

– Men det er vel ikke å lukke opp?

– Du har vel lagt merke til at en høflig mann blir stående utenfor til han får svar, når han banker på en dør. Får han ikke svar, banker han igjen. Og kanskje enda en gang. Når så svaret der inne fra kommer, lukker han som står utenfor, døren opp. Det er svaret innenfra som åpner døren.

– Jeg skal altså bare – – ?

– Ja visst. Du skal bare si: Kom inn, Jesus!

En lysning tentes i Sevrins ansikt.

– Det er jo som å sette døren opp, det, sa han undrende. Men da – –

– Nå, hva er det?

– Men da går han jo inn. Det står så.

– Naturligvis. Han har ikke noe å vente etter, smilte Lyngeid.

– Men da – –

– Nå, igjen, Sevrin?

– Men da er han innenfor, da jo! Han så bedende på Lyngeid, redd for at det lys han hadde fått øye på, skulle slokne.

– Ja, jeg skjønner ikke annet, sa Lyngeid. Og med ett flammet det himmelske lys opp.

Sevrin spratt opp fra krakken, snur-ret en tårn rundt og sa glad:

– Jeg ser det, Lyngeid. Det er mitt strev med å åpne som har holdt døren igjen. Nå lot jeg *ham* slippe til, og så kom han inn. Jeg er frelst. Å, så godt det er, Lyngeid!

– Det er nattverden, det, sa basen.

Det falt seg selv at de bøyde sine kne der ved bukken som duftet av kvæ og tjære. Og den tause menighet av maskiner fikk høre de dempede jubel-toner fra to glade menneskehjerter. Be-geret fløt over.

Det var mens de lå slik at de to hørte trippende trinn og kvitrende barne-stemmer som nærmet seg utedra.

Om litt ble døren dratt opp og en lys, spinkel stemme ropte:

– Jo, det er lys her, Dordi. Da er nok pappa her.

Døren falt i med et smell. Men så ble det stille. De som kom, var blitt stående, for de fikk øye på mennene som just reiste seg opp.

– Er det du, lille Tordis? ropte Lyngheid inn i mørket. Bare kom.

Mellom planhøvelen og båndsa kom Dordi og Tordis til syne. Den lille satte på sprang og løp i armene på far.

– Du skulle komme hjem. To menn venter på deg.

– Skulle jeg det, småen? sa far og strøk henne over håret.

– Vi måtte ned og se etter deg, sa Dordi. Hun kastet et nysgjerrig blick på Sevrin. Du ble så lenge i kveld.

– Venter noen på meg, Dordi?

– Ja. Pastor Bjørnås og Bakke.

Det gikk som en sky over hans ansikt. Han ble stående og stirre fortent framfor seg. Men så kom han til å se på Sevrin som sto og trippet i sin nyvunne lykke og ikke kunne komme seg til å gå, og med ett følte han seg frimodig og glad.

6.

Tordis hang ennå på ryggen til Lyngheid da han kom inn i stua til de to mennene. Han lot henne gli ned og sa smilende:

– Puh! Det leiter på å være hest.

Han rakte pastoren hånden. Bjørnås

klemte den lett og slapp den fort. Som i smug kastet han et blick på hånden sin. Han så etter om den var blitt svart. Men Lyngheid la merke til det. Det fløy et ironisk smil over hans ansikt, mens han demonstrativt og åpenlyst så på sin egen hånd. Så rakte han den til Bakke som tok et godt tak i den.

Pastoren rødmet lett.

– Nå? sa Lyngheid spørrende.

De hadde satt seg ned i de enkle, men makelige stolene. Fra kjøkkenet hørtes nå og da et klemt av kopper som tørnet mot hverandre. Fru Lyngheid stelte til kveldsmaten.

– Hm. Jo, det var denne episoden om søndag. Pastoren så alvorlig ut og bøyde seg fram mot Lyngheid som for å få godt tak på ham.

– Javel, sa båtbyggeren.

– Det må ikke gjenta seg, naturligvis.

Lyngheid som tenkte på tingen fra sitt synspunkt, så overrasket og glad på Bjørnås.

– Det gleder meg å høre. Jeg trodde du godkjente det som hendte.

Pastoren som merket at det holdt på å bli en misforståelse, skyndte seg å si:

– Det var din måte å tale på jeg ikke kan godkjenne.

– Men at de sang meg ned?

– Tja. – Bjørnås nølte litt. Så kom det hardt: Du fortjente ikke bedre.

– Enn om det var du som var blitt sunget ned? Spørsmålet kom stille, men det virket som om en syl var blitt trykket sakte inn i levende kjøtt.

Bjørnås spratt til.

– Hva? Tanken var ufattelig.

– Enn om det var deg?

→

Da lo pastoren kort og frigjort.

– Ja, hvis det var meg. Hva så?

– Hvordan ville du så ha følt det? spurte Lyngeid rolig.

Bjørnås var kommet på trygg grunn igjen.

– Åh. Jeg ville vel ha gått i meg selv, tenker jeg.

– Ja vel. Kanskje. Men så gudfryktig er ikke jeg. Jeg – –

– Det er godt å høre du har erkjennelse, broder. Nå, hvordan følte så *du* det?

– Omtrent som å bli korsfestet – –

– Men Lyngeid! avbrøt pastoren. Det er da en formastelig sammenlikning.

– Det føltes som å bli korsfestet, gjen-tok båtbyggeren, som å bli opphengt naken mellom himmel og jord.

Bjørnås kastet et forferdet blick på Bakke for å få støtte. Men Bakke gjorde ham enda mer forskrekket ved å si:

– Jeg takker Gud for det ikke var meg. Det må være forferdelig å bli korsfestet av sine egne.

– Av sine egne, Bakke?

– Ja, av dem en gjerne vil frelse.

Bjørnås var i villrede.

– Taler du om Jesus? spurte han.

– Ja, både om Jesus og om Lyngeid.

Båtbyggeren dekket ansiktet med hånden.

– Ikke si sånt, Bakke, ba han. Men du skal ha takk for din velvilje.

– Jeg gikk ut fra at vi var sammen om dette, sa pastoren henvendt til Bakke.

– Har jeg gitt deg grunn til å tro det?

– Nei, men – –

Det ble en forlegen pause.

– Hva vil dere egentlig? spurte Lyngeid.

– Nå vet jeg egentlig ikke, sa Bjørnås

med et bebreidende blick til Bakke. Det blir kanskje bare mitt eget syn på saken jeg framholder. Men du må holde opp med de stadige provokasjoner i menigheten.

– Provokasjoner?

– Ja, ordet betyr – –

– Jeg vet hva ordet betyr, sa Lyngeid med et lunt smil. Men jeg forstår ikke hvordan – –

– Jo, dine innlegg er utfordringer til styre og predikant og sangkor og enkelt-medlemmer. Du setter Guds ord på spissen, og doserer en kristendom som ikke lar seg gjennomføre i vår tid. Du gjør det uhyggelig og setter ondt blod iblant oss.

– Det var da svært! Er Guds ord så farlig?

– Guds ord, Guds ord, sa Bjørnås utålmodig. Du anvender Guds ord for folks hår og folks klær, for folks mat og for folks selskaper – –

– Og for folks omvendelse, sa Lyngeid.

– Ja, nettopp. Hvis det ikke går etter en strek, tror du ikke på omvendelsen. Du sier det på prekestolen også. Og følgen er at mange av våre unge går der uroet.

– Nei, er det virkelig sant, utbrøt båtbyggeren glad.

– Du skulle heller sørge, sa Bjørnås ilt-ert. Du går og pirker med disse ytre tingene og legger dem inn på folks samvittighet som det skulle være en salighetssak. Skjønner du da ikke at det kan stå godt til med, for eksempel en ung pikes hjerte, om hun har kort hår på hodet.

– Jeg tror det står til i hjertet som det står til på hodet, sa Lyngeid. Eller som

Arrangement 2014

- **24.-26. januar: Bibelhelg på Fossnes**
Taler: Lorents Nord-Varhaug
- **20.-23. februar: Ungdomsleir på Hermanstølen i Valdres**
Talere/ledere: Sigbjørn Agnalt, Reidar Heian m.fl.
- **12.-15. april: Påskeleir, Haugli i Vest-Agder**
Talere/ledere: Arthur Salte, Kristian Fjære, Lars Fossdal, Asbjørn Fossli
- **6.-8. juni: Pinsestevne, Langli Bedehus, Skiptvet i Østfold**
Taler: Kristian Fagerli m.fl.
- **7.-9. juni: Pinsestevne, Mosvik Bedehus i Nord-Trøndelag**
Taler: Ingar Gangås, Steinar Kvalvik
- **7.-9. juni: Pinsestevne, Skjæveland Misjonshus i Rogaland**
Taler: Martin Fjære m.fl.
- **7.-9. juni: Pinsestevne, Steinsdalen Bedehus i Hordaland**
Taler: Henry Skogvoll
- **20.-22. juni: Barneleir på Fossnes**
Talere/ledere: Martin Fjære, André Heian m.fl.
- **20.-22. juni: Ungdomsleir, Trettenes v/Farris**
Talere/ledere: Reidar Heian m.fl.
- **9.-13. juli: Sommersamling på Fossnes m/årsmøte**
Taler: Immanuel Fuglsang, Sigbjørn Agnalt, Per Bergene Holm, Lars Fossdal
- **31. juli - 3. august: Stevne på Laberget**
Taler: Gunnar Nilsson, Karl Notøy, Steinar Kvalvik, Ingar Gangås
- **23.-24. august: Åpningshelg på Bibelskolen på Fossnes**
- **26.-28. september: Bibelhelg på Solgry**
Taler: Lorents Nord-Varhaug, Lars Fossdal
- **11.-16. november: Bibelkurs på Fossnes**
- **29. desember - 1. januar 2015: Nyttårssamling på Fossnes**

Januar

21.-26.	Bangsund
	Per Bergene Holm
23.-26.	Steinsdalen
	Lars Fossdal
25.-26.	Askim
	Asbjørn Fossli
30.-2/2.	Nærbø
	Dag Rune Lid

Februar

07.-09.	Gyland
	Terje Treidene
09.	Årnes
	Sigbjørn Agnalt
13.-16.	Moi
	Ingar Gangås
22.-23.	Askim
	Arne Thoresen

det står til i hjemmet eller i båtbyggeriet eller i forretningen – og i menigheten som det står til i sangkoret.

– Er du nå ute og skyter igjen? For en pirkepinne du er! Vi har tatt oss av en del unge og puttet dem inn i våre foreninger, selv om de ikke er etter streken, for om mulig å vinne dem for Gud. Det klandrer du. Du skulle heller tenke på din egen datter.

Bjørnås kastet et hastig blick inn i den andre stua mot døra og ut til kjøkkenet. Den var lukket. Det klirret der ute som før.

– Nå? spurte Lyngeid.

– Ja, det er Dordi jeg mener.

– Ja, vel.

– Vi har forsøkt å få henne inn i – – både det ene og det andre. Men hun vil ikke. Du setter deg imot det. Og hun går der uomvendt. At du tør, Lyngeid! Ja, at du tør!

Det ble en pause. Lyngeid hadde fått dette uttrykket som ga folk anledning til å kalle ham en svermer.

– Jeg vil risikere det, sa han stille.

– Å sette en menneskesjæl i fare? spurte Bjørnås.

– Nei, å rydde en fare av veien.

– Fare, fare!

Pastoren rystet oppgitt på hodet.

– Ja, det finnes ikke større fare enn – –

– Enn – – ?

– Sammenblanding, sa Lyngeid.

Bakke nikket i taushet.

– Vil du så beholde dine teorier mer for deg selv?

Pastoren var vennligere.

– Jeg har ikke lyst til å la meg korsfeste igjen. Men ellers – –

– Nå, nå, Lyngeid. Det er mye om å gjøre for meg dette, ser du. Det er enkelte som ymter om at de vel får gå sin vei, når de ikke får være i fred, som de uttrykker seg. Og det har vi ikke råd til – –

– Er det rikfolk kanskje?

– Hm. Nå ja. Det er jo ikke farlig å nevne at Mobekk er atskillig støtt. – Det ville jo ikke være behagelig for kassen om han trakk seg tilbake med – –

– Med korbanen, falt Lyngeid inn.

Både Bakke og Bjørnås stirret uforstående på ham.

– Korbanen?

– Ja, korbanen. Det var jo korban det som en sønn nektet sine fattige foreldre og ga til Gud i stedet.

– Men Mobekk? spurte Bjørnås åndeløs.

– Jo, han gir Gud det han kniper fra arbeidernes lønn.

Bakke så betenkt ut, og pastoren klasket arg hendene sammen.

– Og dette skal være kristelig kjærlighet!

– Eller kristelig sannhet, sa Lyngeid.

– Baktalelse! ropte Bjørnås.

– Få ham hit, skal jeg si ham det, like i ansiktet.

Harmen lyste ut av ansiktet til Lyngeid. Hans svermerøyne glødet og brant. Den litt brede munnen var presset hardt sammen.

Da sto fru Lyngeid i døren til kjøkkenet.

– Vær så go', kom og spis!

Forts. i neste nummer

Født av Gud

Av Sven Foldøen (1878-1953)

«De er ikke født av blod, heller ikke av kjøds vilje, heller ikke av manns vilje, men av Gud.»

Joh 1:13

I disse ordene fra Gud ligger en sannhet som vi trenger å stanse for. De er så fulle av visdom og så alvorlige at vi slett ikke kan la dem ligge upåaktet.

Guds ord taler til oss om den åndelige fødsel, og her nevnes fire fødsler: født av blod, født av kjøds vilje, av manns vilje og født av Gud.

Paulus skriver til de troende i Galatia at noen er født etter løftet, mens andre er født etter kjødet. Hvordan foregår disse forskjellige fødslene?

Dette spørsmålet er ett av livets viktigste spørsmål og kanskje noe av det mest nødvendige for oss å få svar på. Det rører ved selve grunnlaget for vårt barneforhold.

Hva er kjødet og kjøds vilje?

Ofte finner vi at Bibelen omtaler lovgjæringer som kjødets gjæringer. Det er altså noe vi gjør selv, noe vi får i stand selv. Alt det mennesket gjør selv for å bli rettferdig for Gud, for å bli eller være et Guds barn, det er kjødets gjæringer.

Mange tror at det de gjør selv, er nok til frelse. Gud krever ikke mer, mener de. Jeg tror på Jesus og på Gud, tror at Jesus døde for alle og derfor også for meg. Og når jeg har lagt av synden og det gamle liv, har omvendt meg

og er sammen med de kristne, er med på møter og vitner, er med i arbeidet i Guds rike, er jeg da ikke en kristen? Mange tror det. Her er det mange flere som tar feil av veien enn vi tror. Disse er født etter kjødet.

Så har vi de som er født av manns vilje. Disse er i mange ting lik de førnevnte, men i enkelte ting skiller de seg likevel ut.

Vi opplever av og til større og mindre vekkelser, og de fleste av dere har opplevd å være med i en eller flere slike. Men ikke alle som kommer med i en vekkelse, blir født av Gud. Det kan ha sine spesielle grunner som jeg ikke kan komme inn på her.

Men mange eller få blir bare født av manns vilje. Hvordan går det for seg?

Jo, det går slik for seg: Når de sitter og hører ordet forkynt, blir de grepet av det, og de forstår at de må omvende seg om de ikke skal gå fortapt. Så fatter de beslutningen at de nå vil gjøre alvor av det. De bøyer seg, ber og bekjenner sine synder. Da er det ofte en eller annen som siterer Guds ord, et ord som er mektig til å kaste lys over det Jesus har gjort. Eller de kan sitte på benken og høre evangeliet forkynt, og de tror Ordet. Da skjer det

«Dette spørsmålet er ett av livets viktigste spørsmål – Hva er kjødet og kjøds vilje?»

noe hemmelighetsfullt. Den ene som tror dette, blir født av Gud. En annen som også tror det, blir født av manns vilje. Jeg tror – jeg vil tro, sier de, jeg vil være en kristen.

Disse er født av sin egen viljekraft. Kristus tror de på, men det mangler dem en åpenbaring av Kristus. Jesus sa at kjød og blod kan ikke åpenbare oss dette, men bare vår Far i himmelen. Og Paulus sier at det evangeliet han forkynte, hadde han ikke lært av noe menneske, men ved Kristi åpenbaring.

Troen

Troen må fratas mennesket for at det kan tro! Mennesket skal gjennom anfektelse lære at troen ikke er noe man «har»! Det å tro er ikke noe man «kan». Og det å være en troende er ikke noe man «er». Troen er ikke en åndelig egenskap, evne eller noe vi eier. Mennesket vil oppdage at troen ikke er vår frelse, like lite som Åndens frukter er det. Kristus alene er vår frelse. Troen lever alltid av Ordet om Kristus. Men Ordet er ikke til «disposisjon», og troen er ikke menneskets egen mulighet. Gud alene taler ved Ånden det ord som er troens innhold og som skaper troen.

Sitat fra eldre, dansk skrift, gjenfortalt etter Martin Luthers og Carl Olof Rosenius' skrifter.

«Disse er født av sin egen viljekraft. Kristus tror de på, men det mangler dem en åpenbaring av Kristus.»

Det er denne åpenbaringen av Kristus som alle mangler som er født av manns vilje. I alt det andre kan disse være helt like de som er født av Gud, både i vekkelse og omvendelse, i overgivelse og tro. De arbeider og virker som kristne, vitner og ber på møtene, og de kan være like i det at de blir glad og oppløftet, ja, til og med at de bedømmer åndene på møtene likt med dem som er født av Gud. Men åpenbaringen av Kristus mangler.

Den som blir født av Gud, han får kjenne noe av den tilkommende verdens krefter. Han har fått et vitnesbyrd i seg selv. «Den som tror på Guds Sønn, har vitnesbyrdet i seg selv» (1Joh 1:10).

For de oppriktige skal det gå lys opp i mørket. Og alle som ikke er født av Gud, er i mørket, selv om forstandens lys kan være stort.

Disse som er født av manns vilje, er som en har uttrykt det, evangeliets forstandstreller.

Jeg vil gi dere et merke på de som er født av kjøds vilje og av manns vilje. De forfølger dem som er født av Gud. De tåler dem ikke og er ikke glad i dem. De ønsker helst å bli kvitt dem.

Denne preken ble holdt i Stavanger 1.11.1932, og er gjengitt i boken «Du er fri», Lunde forlag, 1978

Nikodemus – og den nye fødsel

Av Ragnar Opstad

«Jesus svara og sa til han: Sanneleg, sanneleg seier eg deg: Ingen kan sjå Guds rike utan han vert fødd på nytt.»

Joh 3:3

ikkje noko som gjeld berre Nikodemus. Evangeliet er ein stor løyndom som vi ikkje får del i utan at vi *er* eller *går* fallitt på alt vårt eige.

Ein ny fødsel

Nikodemus var ein av rådsherrane til jødane, ein ansett farisear og skriftlærd. Etter det han hadde høyrte og sett av Jesus, kjende han seg dregen mot denne merkelege mannen. Ei gryande uro hadde nok begynt og gjera seg gjeldande med tanke på hans eigen sjeletilstand. Han anerkjende Jesus som ein lærar som var komen frå Gud.

Jesus går rett på sak og seier at ingen kan sjå Guds rike utan han vert fødd på nytt. Dette var Nikodemus heilt frاماند for. «Korleis kan dette gå til?», undrast han. «Jesus svara og sa til han: Du er ein lærar i Israel, og veit ikkje dette?» (v.10).

Kva er det som skjer gjennom denne samtalen? Jau, Nikodemus vert avkledd og fråteken si eiga-rettfærd. Han blir ribba for heile si gudsfrykt, heile sin kristendom.

Har du som les dette gjort denne erfaring i ditt kristenliv? For dette er

«Evangeliet er ein stor løyndom som vi ikkje får del i utan at vi *er* eller *går* fallitt på alt vårt eige.»

Evangeliet – Guds løyndom

I den hjelpelause tilstanden Nikodemus no er komen, forkynner Jesus løyndomen med den nye fødsel. Kva forkynner han då? Han forkynner evangeliet!: «Og liksom Moses lyfte opp ormen i øydemarka, såleis skal Menneskesonen lyftast opp. Så kvar den som trur på han, skal ha evig liv. For så elska Gud verda at han gav Son sin, den einborne, så kvar den som trur på han, ikkje skal gå fortapt, men ha evig liv» (v.14-16).

Er dette nokon løyndom? Finst det nokon kristen som ikkje veit det? For den som har gått fallitt på alt sitt eige og står for Gud som den fortapte syndaren han er, for han er dette ein stor løyndom som han vanskeleg kan tru, ja, som Den Heilage Ande har mykje bry med å få oss til å innsjå og gå med på. Vi vil så gjerne ha det rett med oss sjølv og koma i den stilling at vi skal kunna tru Guds nåde. Vi vil bli verdige til Guds nåde med noko som først må bli rett med oss sjølv, men dersom det lukkast, har ein ikkje behov for Guds nåde. Då er ein blitt ein farisear og lovtræl. Difor må Den Heilage Ande la dette mislukkast for oss – og ta frå oss all trøyst som er

knytta til oss sjølv, så ein ikkje skal byggja halvt på Jesus og halvt på seg; det er åndeleg utruskap.

Den som har sin eigen kristendom intakt, for han er ikkje evangeliet nokon løyndom. Det er noko som han alltid har visst – utan at det har skapt glede og takksemd i hjarta; som det heller ikkje hadde gjort med den heimeverande sonen (Luk 15:29).

Det er skilnad på kunnskap og kjennskap, som det er skilnad på å ha noko i hovudet – og å ha det i hjarta.

Nikodemus på Golgata

Det står ingen ting om korleis Nikodemus hadde det då han skildest frå Jesus den natta. Om ikkje før, så fekk han iallfall sjå seg løyst og fri då Menneskesonen vart lyfta opp på korstreet. Det ser vi av det som hende i samanheng med Jesu død og gravlegging.

Skal vi prøva å stilla oss ved sida av Nikodemus og sjå det han såg? Vi ser Golgata, vi ser Jesus under syndarar sin dom. Han har teke imot vreideskåla frå den tre gonger heilage Gud, og tømmer no det som er att etter sjelekampen i Getsemane – til siste drope – for

Nikodemus, for meg, for deg. Han fekk smaka helvete – og bli forlaten av Gud.

Koparormen

Det er mykje truleg at Nikodemus tenkte på koparormen og samtalen med Jesus når han no såg Jesus på korset. Kva var det spesielle med koparormen? Svaret på det finn vi i 4Mos 21:8-9. Det fortel oss at *alle* som såg hen til koparormen «vart verande i live». Det hadde ingen ting å seia kva tilstand den enkelte var i, verken lekamleg eller åndeleg, om han hadde stor eller lita tru, om han hadde lite eller mykje synd, om han var truande eller ikkje. Berre *ein* ting hadde alt å seia: At han vende augo mot koparormen.

Koparormen er berre ein skugge av det som hende på Golgata med Jesus, men er likevel med og peikar på kva vi eig i Jesus. Alt som her er sagt om koparormen, kva han var for israelsfolket i øydemarka, det er Jesus for oss i dag.

Jesus har vunne deg retten til å koma som du er, for han har frikjøpt deg som du er. «Kom, for alt er ferdig!» Alt er gjort opp. «Halt og blind bydes inn, syndere og fromme».

Vårt forhold til Guds ord

Farisearar verken kan eller vil koma som dei er. Dei er komne lenger enn folk flest. Dei har så mykje kristendom å ivareta, som Gud har verka i deira liv, som ein skatt dei ikkje vil mista for alt i verda, for mister dei sin kristendom, så er jo alt tapt. Men det er for seint å bli avkledd ditt eige når du kjem til himlens port! Du må mista det her i nådetida.

«Den som har sin eigen kristendom intakt, for han er ikkje evangeliet nokon løyndom. Det er noko som han alltid har visst – utan at det har skapt glede og takksemd i hjarta.»

Kva skjedde dersom nokon såg på koparormen blant dei som *ikkje* hadde fått gifta i seg? Det skjedde sjølvsagt ingen ting. Det var ikkje behov for nokon koparorm.

Det er slik også med vårt forhold til Jesus. Det må bli skapt behov for ein frelsar; ikkje eit teoretisk behov, men eit reelt. Det er ikkje eit behov som vi kan få til. Behovet blir skapt i møte med Guds ord, som er gjeve oss som lov og evangelium. Vårt ansvar er å gi Guds ord rett – både når det dømmer og når det trøystar.

Loven kan ikkje skapa liv, men han gjer at evangeliet skaper liv. Får ikkje loven utføra sin gjerning med oss, blir evangeliet noko som ein veit og kan – utan at det når hjarta.

Kva tid er vårt behov for ein frelsar stort nok?

Vi kan tenkja oss ein person som er i behov av vatn, fordi han er tørst. Då analyserer han ikkje seg sjølv først for å finna ut om tørsten er stor nok. Nei, han finn vatnet, og drikk. Det viser at han var tørst. Det at du kjem til Jesus, at du finn di trøyst åleine i ordet om Jesus, det vitnar om hunger og tørst og at du har nådd fram til kjelda med det levande vatnet. «Eg vil gjeva den tyrste av kjelda med livsens vatn for inkje» (Op 21:6).

Det er fullført

Når eit verk er fullført, står det ikkje meir att å gjera for oss. Det var ikkje vår strid. Vi skal berre stilla oss opp og sjå korleis Herren har frelst oss (2Krøn 20:17). Då er det viktig at vi plasserer oss på ein stad med god utsikt til

«Får ikkje loven utføra sin gjerning med oss, blir evangeliet noko som ein veit og kan – utan at det når hjarta.»

Golgata. Denne utsikt finn vi i Guds ord gjennom vårt syn, når vi les det – og gjennom vår høyrsel når det blir forkynt – og ved at Den Heilage Ande doggar Ordet, så eg ser at det gjeld meg.

«Trøysta, trøysta folket mitt! Seier dykkar Gud. Tal venleg til Jerusalem og rop til henne at striden hennar er enda, at skulda hennar er betalt, at ho av Herrens hand har fått dobbelt for alle syndene sine» (Jes 40:1-2).

*O Lam, jeg ser deg full av sår!
Tålmodig du min straff utstår;
hver dråpe blod forkynner meg:
Se her hvor høyt jeg elsker deg!*

*Meg arme barn å få til brud
derfor korsfestes himlens Gud.
Å kjærlighet som overgår
endog hva englene forstår!*

*Du gikk for meg en blodig sti,
og jeg som skyldig var, slapp fri.
Guds vredes skål du tømte ut,
så dyrekjøpt er jeg, din brud!*

*Ha takk, min kjære Frelsermann!
Jeg aldri nok deg takke kan.
Hvert møysomt trinn som du har gjort,
er meg et trinn til nådens port!»
(Sb 278: Berthe Canutta Aarflot)*

L&E

Nytt fra Bibelskolen

Av Per Bergene Holm

Elevene

Denne høsten har det vært åtte elever – en fin og interessert flokk. Alle fortsetter etter nyttår, og det kommer noen nye fra januar, slik at det ser ut til at vi blir 14 elever i vårsemesteret. Vær fortsatt med å be for personale og elever, at den enkelte må få leve med Gud i Ordet og stadig trenge dypere inn i de store frelsessannhetene som er gitt oss i Skriften. Det viktigste er dog ikke hvor stort lys den enkelte får i Skriften, men at den enkelte får nåde til å være tro mot det lyset en har. Vismennene fra Østerland hadde ikke så stort lys, sammenlignet med fariseerne og de skriftlærde i Jerusalem (Mat 2). Men de fulgte det lyset de hadde og det ledet dem til Jesus. De skriftlærde hadde stort lys i Skriften, men de fulgte det ikke og fant aldri fram til Jesus. Vi må aldri glemme det perspektivet. Kunnskap i Guds ord er viktig, men det viktigste er at kunnskapen får lede oss til Jesus, slik at det blir til personlig kjennskap og del i frelsen i Jesus. Vær med i bønn om det for den enkelte av oss!

Ombygging

I høst har undervisningen foregått i den gamle møtesalen på Solbakken, mens kjøkkenet og matsalen/klasserommet har blitt bygd om. Den utvidede matsalen og den nye oppvaskdelen var stort sett ferdig til kursuka i november, men ombygging og utvidelse

av det gamle kjøkkenet sto igjen. Så snart kursuka var over i midten av november ble det gamle kjøkkenet revet ut, og de siste ukene har vaktmestrene og dugnadshjelpere arbeidet dag og kveld for å få pusset opp og installert nytt kjøkken.

Nå er det meste på plass, og primus motor for arbeidet, André Heian, håper å legge siste hånd på verket før en ny dugnadsgjeng kommer for å vaske etter håndverkerne, og sette inn alt av utstyr i skuffer og skap, slik at alt står klart til nyttårssamlingen.

Matsal

Utvidelsen av matsalen vil gi ca. 40 ekstra plasser, og det skal komme godt med på nyttårs- og sommersamlinger. Alle tak har fått lydplater som demper støyen og klangen i rommet. Det er vi overbevist om vil øke trivselen ved måltidene også, når det er mulig å snakke rolig sammen uten at det klinger og summer over alt.

Kjøkken

Fornyelse av kjøkkenet har stått på programmet i mange år, og det er derfor ekstra gledelig at det endelig blir virkelighet, ikke minst for husmor som har sitt daglige virke der, men også for alle medhjelpere på leirer og samlinger. Det har kommet inn mye fint utstyr som skal gjøre det lettere og mer effektivt å lage maten, særlig på

de store arrangementene. Samtidig har det vært viktig at det også skal være greit å lage mat til hverdags, når vi ikke er like mange.

Behov for midler

Det sier seg selv at det koster en del med så omfattende ombygging og fornying, og det har derfor vært ekstra gledelig å se at det gjennom året som helhet og særlig nå mot slutten, har kommet inn mye i gaver til misjonen og bibel-skolen. Det har gjort det mulig å fullføre dette prosjektet ved hjelp av innkomne midler og noe i private lån, men uten ytterligere banklån. Hjertelig takk til den enkelte!

Utvidelse av matsalen

Det vil fortsatt være behov for noe ekstra i gaver og kollekter, særlig i begynnelsen av 2014, da det alltid er mye utgifter tidlig på året, samtidig som det ofte kommer mindre ordinære gaver og kollekter på denne tiden.

L&E

Tilbygg med nytt oppvaskrom

B ØKONOMI
ECONOMIQUE

Returadresse:
Lov og Evangelium
Rølfesnesvegen 892
5420 Rubbestadneset

Vennligst gi ekspedisjonen beskjed i god tid ved adresseforandring!

Se hen til det...

Sang av Axel Remme

*Se hen til det som alt er gjort
når du vil nåde finne.*

Tross all din synd av smått og stort,
kan du Guds frelse vinne.

Se hen til at «det er fullbrakt!»

Da Jesus for deg døde,
ble veien til Guds rike lagt,
betalt all skyld og brøde.

*Se hen til løftene han gav,
din frelser med vil være.*

Hans trøst og kraft er støttestav,
når du må byrder bære.

*Se hen til håpet Jesus gir
om evig liv og seier.*

Hver den som tror og trofast blir,
Gud selv til målet leier.